

Valtiovarainministeriön päätös Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointimenettelyn käynnistämisestä VN/19137/2025

Aluehallitus 24.06.2025 § 210
1156/00.04.00/2025

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen p. 040 185 9985

Selostus asiasta Valtiovarainministeriö on 17.6.2025 tehnyt päätöksen Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointimenettelyn käynnistämisestä (VN/19137/2025).

Valtiovarainministeriö on käynnistänyt arviointimenettelyn hyvinvointialueilla säädetyn taloudellisin perustein. Keski-Suomen hyvinvointialueella täyttyvät vuoden 2024 tilinpäätösten perusteella hyvinvointialuelain 123 §:ssä säädetty menettelyn käynnistämisen edellytykset vuosikatteen ja poistojen suhteeseen sekä laskennalliseen lainanhoitokatteeseen liittyen. Lisäksi hyvinvointialueelle on myönnetty hyvinvointialuelain tarkoittama lainanottovaltuuden korotus vuodelle 2024 ja 2025.

Arviointimenettelyn etenemisestä on säädetty hyvinvointialuelain 122 §:ssä. Arviointimenettelyä varten valtiovarainministeriö asettaa arviointiryhmän, johon nimetään jäsenet hyvinvointialueelta, valtiovarainministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä ja sisäministeriöstä. Valtiovarainministeriö nimeää hyvinvointialuetta kuultuaan ryhmän puheenjohtajaksi hyvinvointialueesta ja ministeriöistä riippumattoman henkilön. Arviointiryhmä tekee ehdotuksen hyvinvointialueen talouden tervehdyttämiseksi sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen palvelujen järjestämisen edellytysten turvaamiseksi tarvittavista toimista. Arviointiryhmä nimetään elokuun lopulla 2025 ja se aloittaa työnsä syyskuun 2025 aikana. Tavoitteena on, että arviointiryhmien työ saadaan päätökseen kesän 2026 alussa.

Aluevaltuuston on käsiteltävä arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset ja saatettava niitä koskeva päätös valtiovarainministeriön tietoon mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat aluevaltuuston päätöksiä toimenpiteistä. Toimenpiteistä raportoidaan neljännesvuosittain osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä sekä hyvinvointialuelain 13 a §:ssä tarkoitetussa hyvinvointialueneuvottelussa. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä tilikaudella. Hyvinvointialueen on saatettava selvitys valtiovarainministeriön tietoon tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Arviointiryhmän tulee ottaa työssään kantaa aluejakoselvityksen käynnistämiseen. Mahdollinen aluejakoselvitys on arviointimenettelystä erillinen prosessi, jonka käynnistämisestä valtiovarainministeriö päättää tarvittaessa erikseen arviointiryhmän työn päätyttyä.

Arviointimenettelyn käynnistäminen rajoittaa hyvinvointialueen päätösvaltaa. Hyvinvointialuelain 124 §:n mukaan hyvinvointialue ei voi arviointimenettelyn aikana tehdä päätöstä, jolla olisi merkittäviä, pitkäaikaisia vaikutuksia hyvinvointialueen talouteen tai joka olisi arviointiryhmän toimenpide-ehdotusten vastainen. Tällaisia päätöksiä voi tehdä vain, jos päätöstä ei välttämättömistä syistä ja asian kiireellisyyden vuoksi voida lykätä. Rajoitusten tarkoituksena on estää alueen taloudellisen tilanteen heikentyminen arviointiryhmän työn aikana ja

varmistaa, että arviointiryhmän toimenpide-ehdotuksia noudatetaan koko toimenpideohjelman ajan.

Valtiovarainministeriö on pyytänyt hyvinvointialuetta nimeämään jäsenen arviointiryhmään ja antamaan lausunnon ehdotuksesta ryhmän puheenjohtajaksi. Valtiovarainministeriö esittää arviointiryhmän puheenjohtajaksi LT Jaakko Herralaa.

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus

1) merkitsee tiedoksi valtiovarainministeriön päätöksen arviointimenettelyn käynnistämisestä;

2) nimeää Keski-Suomen hyvinvointialueen edustajaksi arviointiryhmään hyvinvointialuejohtajan sekä

3) hyväksyy osaltaan, että arviointiryhmän puheenjohtajaksi valitaan LT Jaakko Herrala.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.